det til fast tid og arbeide i en skole, der paa mange maader hemmet hende i hendes sociale arbeite, nedsatte hun sig efter farens død som privat sproglærerinde i Rotterdam, hvor hun har bodd den hele tid siden. Hun har i aarenes løp hat stor indflydelse paa sine mange elever, de fleste — saavel de mandlige som kvindelige — er mere eller mindre interesseret i kvindesak og -stemmeret, og enkelte av dem gør frivillig tjeneste i arbeidet for sakens fremme.

Da der i Holland nedsattes en statskommission, som skulde ordne og regulere eksamensforholdene for de høiere skolers lærere og lærerinder, blev Martina Kramers valgt til medlem av denne kommission. —

Interessen for det internationale arbeide blev imidlertid sterkere og sterkere i Martina Kramers' sind, alt efter som hun kom mere og mere i berøring med det. Efter at hun i 1909 fratraadte stillingen som protokolførende sekretær i »Internationale Kvinderaad«, hvortil hun valgtes i Berlin 1904, ofrer hun sig helt for »International Kvindestemmerts Alliance«, hvor hun har indehat samme stilling siden 1905. En tid har hun altsaa utført alt protokolerende arbeide for begge de store internationale forbund paa en gang!

Da det i 1906 paa kongressen i Kjøbenhavn besluttedes, at Alliancen skulde ha sit eget organ, blev Martina Kramers utset til at være dets redaktør, hvilken stilling hun som bekjendt fremdeles indehar. Og gjennem »Jus Suffragii« har hun rigtig faat sin lyst og sin trang til at komme i forbindelse med alle landes kvinder tilfredsstillet.

Ifjor mistet Martina Kramers sin ældste bror, der i en lang aarække hadde opholdt sig paa Java, og nu kom til Holland for at dø. Ved hans død blev Martina Kramers slik stillet, at hun ikke længere behøver at undervise, men kan, som hun sa til mig i sommer, da jeg besøkte hende, »gi hvert minut av min tid til arbeide for kvindestemmeret«.

Ja, ikke alene paa kvindestemmeretten, men paa alt hvad der er i pakt med fremskridt for mennesker, ofrer hun sin tid, sine kræfter og sine penge. Hendes sympati for alle sande demokratiske bevægelser, der rører sig i vor tid, er sterk, hendes arbeidsevner er kolossale, og hendes iver og begeistring svigter aldrig. Dette vet folk, hendes landsmænd saavel som andre, og derfor tyr der mange til hende med bøn om hjælp og raad. Og hun yder begge dele med rund haand. Bare læg merke til ved vore kongresser, hvor alle vil have fat i Martina Kramers, alle føler de hendes overlegenhet i de spørsmaal, som angaar det internationale arbeide for kvindestemmeret.

Ogsaa som forfatter er Martina Kramers optraadt. Hun har nemlig skrevet flere artikler paa tysk i Helene Langes bok »Handbuch der Frauenbewegung«, likesom hun har oversat til samme sprog den hollandske dr. Rutgers bok »Rassenverbesserung«. I hollandske aviser og tidsskrifter ser man ofte lange artikler fra hendes haand.

Hadde vi mange slike djerve dygtige arbeidere som Martina Kramers i hvert land, saa føler jeg mig sikker paa, at seiren for kvinder ikke kunde være langt borte.

Kjøbenhavn, januar 1911.

Fr. Mørck.